

Bilag til kap. 11

Apoteksdriftens økonomiske forhold

Apotekernes finansiering og likviditet

Op gennem 70erne har der i stigende omfang været skabt vanskeligheder for apotekernes finansiering og likviditet. Årsagerne hertil skal søges i følgende forhold:

1. Afdragsbyrderne på lån er blevet betydeligt tungere, efter at Apotekerfonden har standset sin udlånsvirksomhed, og apotekeren herefter har været henvist til at tilvejebringe den nødvendige kapital på sædvanlige markedsvilkår, dvs. 10- og 20-årige lån.

2. Apotekernes indtægtsniveau må antages at være fastlagt bl.a. under hensyntagen til Apotekerfondens udlånsvirksomhed og de dermed forbundne lempelige afdragsvilkår samtidig med, at den faktiske indtægt lå højere end den på grundlag af regnskabsopgørelsen til sundhedsstyrelsen fastlagte, foranlediget ved delvis finansiering via kreditter.

Dertil kommer, at gennemsnitsindtægten følger en tjenestemandsløn og ikke prisudviklingen, hvorfor den må anses for helt utilstrækkelig til at dække det stigende finansieringsbehov.

3. Finansudvalgets nedskæring af det beløb, der er til rådighed som ekstraordinært tilskud i henhold til apotekerlovens § 51, stk. 3, til særligt vanskeligt stillede apotekere, har vanskeliggjort situationen yderligere.

4. Sundhedsstyrelsens administration af huslejereglerne har stillet nogle apotekere i en yderst vanskelig situation. En situation, der dog er bedret, efter at styrelsen har opgivet sin stive fortolkning af markedslejeprincippet.

5. Monopoltilsynets indgriben i grossisterens kreditydelse har gjort finansieringssituationen for mange apotekere yderst vanskelig.

Grossisterens kreditydelser og den dermed følgende renteindtægt har især gennem de senere år været af afgørende betydning for

apotekernes finansiering, idet de er steget i takt med omsætningen og dermed kapitalbehovet til varelager og udestående fordringer. Alene gennem de seneste 3 år er kapitalbehovet steget med ca. 100.000 kr. om året for et gennemsnitsapotek.

Også den omstændighed, at der er nedlagt en række apoteker, har forøget kapitalbehovet. Ved nedlæggelse af apoteker flyttes omsætningen til andre apoteker, hvis kapitalbehov dermed forøges. Nedlæggelse af 35 apoteker gennem de seneste 11 år har tillige bevirket, at apotekernes samlede overskud, som kunne anvendes til finansiering i 1980, er ca. 8 mill. kr. lavere, end det ville have været, såfremt der ikke var foretaget nedlæggelser.

Konsekvenser af lovforslaget

Da der ikke foreligger konsekvensberegninger af det foreslåede regnskabs- og afgift/tilskudssystem ud over en omregning af regnskabsresultater for året 1978, har Danmarks Apotekerforening som led i foreningens bemærkninger til det udkast til lovforslag, der blev forelagt i efteråret 1981 foretaget beregninger af virkningerne ved hjælp af EDB.

Til dette brug er udarbejdet en simulatonsmodel, der skal simulere en nyudnævnt apotekers økonomi over en 25-årig periode (svarende til den gennemsnitlige funktionsperiode).

EDB-kørslerne viste:

1) En gennemsnitsapoteker, der *ikke* har investeret i egen ejendom vil stort set slutte sin karriere, som han begyndte: Egenkapital i apotek = 0, og mulighed for øgning af »privat« egenkapital ved overskud = 0.

2) Apoteker, som i øvrigt stort set svarede til gennemsnitsapoteket, men som havde en lønprocent og/eller vareforbrugsprocent, der afveg i en uheldig retning med nogle få procent (hvad meget vel kan forekomme, uden at apotekeren har indflydelse herpå) vil ende med væsentlige *underskud* i ophørsstatus.